

lom mesta Košice, ktorý vypovedal o politických pomeroch v meste po príchode maďarského vojska, o zatýkaní nespôhlivých osôb, najmä židov, a svojom okamžitom vyhostení.

Zápisnica

Obec Košice bola obsadená maďarským vojskom dňa 10. 11. 1938 asi o 11. hodine. Privítanie vojska bolo na Štefánikovej ulici pri pomníku Štefánika, ktorý už predtým spolu s pomníkom sv. Václava, čs. vojsko odviezlo. Až na niekoľko maďarských občanov, uvítanie vojska bolo dosť jednoduché. Maďarské vojsko sa chovalo pokojne.

V Košiciach som sa zdržal do 25. 11. 1938, pretože po príchode maďarského vojska som sa 23. 11. 1938 musel prihlásiť na pobyt, ktorý sa robil podľa abecedného poradia. Maďarský dôstojník, ktorý prezrel moje doklady, ma vyzval, že ak som príslušný na Slovensko, ihneď musím opustiť Košice. Dostal som povolenie na prekročenie hranice a dovolili mi, aby som odcestoval 25. 11. 1938. Mohol som si vziať šaty, ale nábytok mi nedovolili odvieť.

Maďarské vojsko sa pri príchode pokojne chovalo, bolo v ubikáciách a neopúšťalo miestnosti. Až 11. 11. 1938 prišiel do Košíc rišsky správca Horthy s vládou a na námestí bola prehliadka vojska. Predtým bola slávnostná bohoslužba, ktorú slúžil knieža (*primas?*) ostrihomský. Maďarskí četníci zatýkali občanov českej, slovenskej i maďarskej národnosti a najviac židov. Z akých príčin, nikomu nebolo známe. Najviac 19. 11. 1938, keď maďarské vojsko a četníctvo uzavrelo ulice pri židovských synagógach, pochytilo vychádzajúcich židov. Tí, ktorí neboli príslušní do Košíc, vypovedali ich a vyviezli. Iné násilnosti a telesné týranie nebolo badať.

Moja manželka Terézia B., rod. K., zostala v Košiciach, pretože máme tam domček v hodnote 70 000 Kč a bytové zariadenie, šaty, prádlo v hodnote 20 000 Kč. Dom je napísaný na moju manželku.

Dňa 23. 11. 1938 som sa dozvedel, že v tento deň na slovenských školách bolo zastavené vyučovanie. Zakázal to školský inšpektorát. Či zákaz platil len na čas, alebo na stále, neviem.

Prečítal a podpísal:

Napísal:

Nečitateľný podpis, v. r.

Vrchný strážmajster

Valentin B., v. r.

četnícky strážmajster

SNA, KÚ, kr. 256, f. 71527/38 prez., bez č.

3. december 1938, Brunovce.

Protokol napísaný na žandárskej stanici s Vojtechom D., predtým obyvateľom obce Lehnice, ktorý vypovedal o okolnostiach jeho vyhostenia z teritória maďarského štátu.

Protokol

Vojtech D. po upozornení na možnosť prísahy vypovedá:

Mal som vlastné hospodárstvo na kolónii v obci Veľký Lég (*Lehnice*), okr. Šamorín. Odtiaľ som 10. 11. 1938 odišiel. Po celý čas od príchodu sa maďarskí rišski vojaci chovali ku mne celkom slušne. Prichádzal som s nimi do styku a aj s miestnym žandárom som obstarával posteľ. Až 9. 11. 1938 asi o 12. hodine prišiel pred četnicku stanicu vo Veľkom Légu jeden maďarský dôstojník, snáď plukovník, s Kalmánom Bittóom, zástupcom okresného náčelníka v Blatnej na Ostrove. Dôstojník predo mnou zavolať maďarského veliteľa četnickej stanice, ktorému dal rozkaz: „Postarajte sa o to, aby títo ľudia do 24 hodín zmizli odtiaľto. Čo do tohto času odpredajú, je ich, a čo neodpredajú, ostáva majetkom štátu.“ Dňa 10. 11. 1938 dostal som od notárskeho úradu z Veľkého Légu dočasnú priepustku cez hranice, v ktorej boli povolené veci, ktoré môžeme mať pri sebe a previesť cez hranice, lebo sú našim majetkom. Tieto doklady však nám maďarskí četníci na železničnej stanici v Úzore (*Kvetoslavov*) odobrali. Viac nemám čo podotknúť.

Skončené a podpísané.

Svedkovia:

Ladislav Miklovič, starosta, v. r.
Vojtech Gajdošík, v. r.

Vypočúvaný:

Vojtech D., v. r.

Zapisovateľ:

strážmajster František Vožeh, v. r.

SNA, KÚ, kr. 256, f. 71527/38 prez., bez č.

107

3. december 1938.

Zápisnica napísaná na policajnom úrade s Vojtechom V., predtým kancelárskym pomocníkom na policajnom úrade mesta Komárno, ktorý vypovedal o krutých vyšetrovacích metódach maďarskej polície, o väznení, týraní a o vyhostení z okupovaného územia.

Zápisnica

Dňa 6. 11. 1938 po odchode československých bezpečnostných orgánov som zostal v Komárne. Dňa 7. 11. 1938, t. j. pondelok som sa dostavil na bývalý štátny policajný úrad a čakal som na príchod úradníkov z Maďarska. Keď úradníci prišli, hlásil som sa s tým, že som bol zamestnaný na československom štátnom policajnom úrade v Komárne ako kancelársky pomocník. Spísali so mnou zápisnicu, ktorá obsahovala moje osobné dáta, odkedy dokedy som bol zamestnaný v polícii v Komárne, prečo som neodišiel s ostatnými československými zamestnancami zo štátneho policajného úradu a v akom som bol zamestnaneckom pomere.

Po napísaní tejto zápisnice som hneď začal pracovať na Maďarskom kráľovskom policajnom úrade. Pracoval som i dňa 8. 11. 1938 večer do 7. hodiny. Tieto dva dni som vystavoval priepustky z Komárna do Komárna a robil som súpis motorových vozidiel. Toho istého dňa, t. j. 8. utorok po 7. hodine som zanechal úrad a odobral som sa na večeru do hostinca